

**SPORAZUM
MED
REPUBLIKO MAKEDONIJO
IN
REPUBLIKO SLOVENIJO
O VZAJEMNI ZAŠČITI IN
SPODBUJANJU INVESTICIJ**

REPUBLIKA MAKEDONIJA

IN

REPUBLIKA SLOVENIJA

Z željo, da se ustvarijo ugodni pogoji za boljše gospodarsko sodelovanje med obema državama, še posebej za investicije investitorjev ene pogodbenice na ozemlju druge pogodbenice; in

s ciljem, da se spodbudi in vzajemno zaščiti investicije, kar bo prispevalo k oživitvi ekonomskega razvoja obeh držav, se pogodbenici strinjata o naslednjem:

1. člen

DEFINICIJE

Za namene tega sporazuma:

1. Izraz "investicija" pomeni vsako obliko lastnine ali vsako drugo obliko premoženjske vrednosti, ki jo investira fizična ali pravna oseba ene od pogodbenic na ozemlju druge pogodbenice v skladu z veljavnimi predpisi druge pogodbenice.

Brez namena, da se omejuje splošni pomen prej navedenega, ta termin vključuje:

- a) premično in nepremično premoženje, vključno z drugimi stvarnimi pravicami;
- b) delnice, lastninske deleže in katerekoli druge vrednostne papirje ali kreditne dokumente, kot tudi državne papirje na splošno;
- c) pravicò do denarja, ki je bil uporabljen za ustvarjanje ekonomske vrednosti ali za storitve in dajatve v naravi, ki imajo ekonomsko vrednost in so povezane z investicijo;
- d) avtorske pravice, zaščitne znamke, patente in druge pravice intelektualne in industrijske lastnine, tehnični postopki, know-how in goodwill;
- e) katerokoli pravico finančne narave, ki izhaja iz zakona ali sporazuma, kot tudi katerokoli pravico, koncesijo

ali franšizo, izdano v skladu z veljavnimi predpisi, s katerimi se ureja opravljanje del, vključno raziskovanje, obdelava, pridobivanje in eksploatacija naravnih virov.

2. Izraz "investitor" pomeni katerokoli fizično ali pravno osebo ene pogodbenice, ki je investirala ali ki investira na ozemlju druge pogodbenice.
  - a) Izraz "fizična oseba" pomeni glede obeh pogodbenic katerokoli fizično osebo, ki ima državljanstvo države pogodbenice.
  - b) Izraz "pravna oseba" pomeni glede obeh pogodbenic pravno osebo, vključno družbo, korporacijo, poslovno združenje ali drugo organizacijo, ki je ustanovljena ali kako drugače organizirana v skladu s predpisi ene od pogodbenic in ima svoj sedež na ozemlju te pogodbenice.
3. Izraz "prihodek" pomeni denar ali sredstva, ki se ustvarjajo od investicij, posebno dobiček, dohodek od obresti, dohodek od gotovinskih investicij, dividendo, licenco in razna druga nadomestila, vključno ponovno investiranje dohodka in prirastka kapitala.
4. Izraz "ozemlje" pomeni ozemlje Republike Makedonije in ozemlje Republike Slovenije, vključno področje na kopnem, v vodi in v zraku, na katerem v skladu z mednarodnim pravom vsaka od pogodbenic izvaja svoje suverene pravice in jurisdikcijo.
5. Kakršnakoli sprememba oblike investiranih sredstev ne spreminja njihovih lastnosti kot investicij.

2. člen

SPodbujanJE IN ODOBRITEV INVESTICIJ

1. Vsaka pogodbenica bo na svojem ozemlju spodbujala investicije investorjev druge pogodbenice in bo te investicije odobrila v skladu s svojimi veljavnimi predpisi.
2. Pogodbenica, ki je investicijo odobrila, bo skladno s svojimi predpisi podelila vse potrebne odobritve v zvezi s tako investicijo in iz nje izpeljane licenčne pogodbe in pogodbe o tehničnem, komercialnem in poslovnem sodelovanju. Vsaka pogodbenica si bo, kadarkoli bo to potrebno, prizadevala v skladu s svojimi predpisi izdati potrebna dovoljenja za delo svetovalcev ali drugih kvalificiranih oseb s tujim državljanstvom, če je to v zvezi z izvrševanjem investicije.

3. člen

ZAŠČITA IN TRETMA INVESTICIJ

1. Vsaka pogodbenica bo na svojem ozemlju investicijam investorjev druge pogodbenice, izvršenim skladno z njenimi predpisi, zagotavljala polno zaščito in varnost in ne bo z

neupravičenimi in diskriminatornimi ukrepi vplivala na upravljanje, vzdrževanje, uporabo, uživanje, izkoriščanje, razširitev, prodajo in v skrajnem primeru na likvidacijo takih investicij.

2. Vsaka pogodbenica bo na svojem ozemlju investicije investitorjev druge pogodbenice obravnavala pravično in nepristransko. Tak tretma ne bo manj ugoden od tretmaja, ki ga vsaka pogodbenica daje investicijam lastnih investitorjev ali investicijam investitorjev tretjih držav.
3. Tretma iz 1. in 2. odstavka tega člena se ne nanaša na privilegije ali druge pravice, ki jih pogodbenica podeljuje investitorjem tretjih držav na podlagi članstva v prosti trgovinski coni, carinski uniji, skupnem trgu ali regionalni gospodarski uniji, ali na osnovi veljavnih sporazumov o izogibanju dvojnega obdavčenja ali drugih sporazumov o davčnih vprašanjih.

4. člen

RAZLASTITEV IN ODŠKODNINA

1. Nobena pogodbenica ne bo investicij investitorjev druge pogodbenice razlastila, nacionalizirala ali sprejela takih ukrepov, katerih učinek je enak ali podoben razlastitvi ali nacionalizaciji (v nadaljevanju razlastitev), razen če je tak ukrep sprejet v javnem interesu, na nediskriminatoren način in proti ustrezni odškodnini.

Odškodnina mora ustrezati tržni vrednosti razlaščene investicije neposredno pred razlastitvijo ali neposredno pred javno objavo razlastitve. Odškodnina mora vsebovati obresti od dneva razlastitve do dneva plačila, ki se obračunajo na podlagi letne LIBOR osnove in mora biti prosto prenosljiva.

2. Znesek odškodnine bo poravnan v konvertibilni valuti in plačan brez nepotrebne zamude upravičeni osebi, ne glede na njen sedež ali bivališče.

Prenos bo izvršen brez nepotrebne zamude z upoštevanjem običajnih formalnih postopkov za izvršitev prenosa, pri čemer čas za izpolnitev formalnih postopkov za prenos ne sme biti daljši od treh mesecev od dneva, ko je vložena zahteva za prenos.

3. Investitorji katerekoli pogodbenice, ki utrpijo izgubo na investicijah zaradi vojne ali drugih oboroženih spopadov, izrednega stanja, upora ali nemirov na ozemlju druge pogodbenice, imajo pravico do nadomestila izgube v obliki odškodnine, kompenzacije ali druge oblike nadomestila pod pogoji, ki niso manj ugodni od tistih, ki se priznajo lastnim investitorjem ali investitorjem tretjih držav. Ta plačila morajo biti izvršena brž ko je to mogoče, prosto prenosljiva v konvertibilni valuti, brez nepotrebne zamude.

5. člen

PRENOS

1. Vsaka pogodbenica bo zagotovila investitorjem druge pogodbenice prost prenos z investicijo povezanih plačil v konvertibilni valuti, posebno še:
  - a) kapitala in dodatnih vsot, potrebnih za vzdrževanje in razširjanje investicije;
  - b) dobička, obresti, dividend in drugih tekočih dohodkov;
  - c) sredstev za poplačilo posojil, vključno z obrestmi skladno s pravnomočnim in dokumentiranim dogovorom, neposredno povezanih s konkretno investicijo;
  - d) licenčnin in honorarjev;
  - e) iztržkov od celotne ali delne prodaje ali likvidacije investicije;
  - f) odškodnin, določenih v 4. členu tega sporazuma;
  - g) zaslužkov iz dohodkov fizičnih oseb ene pogodbenice, ki so v povezavi z investicijo na ozemlju druge pogodbenice.
2. Prenosi v konvertibilni valuti bodo izvršeni brez zamude, po vsakokrat veljavnem uradnem tečaju na dan prenosa, po vsakokratnem veljavnem postopku, ki velja na ozemlju pogodbenice, na katerem je bila investicija izvršena, pod pogojem, da so poravnane vse finančne obveznosti skladno z veljavnimi predpisi.
3. Pogodbenici soglašata, da pogoji glede prenosov iz 1. in 2. odstavka tega člena, ne bodo manj ugodni od pogojev, ki veljajo za prenose iz investicij investitorjev katerekoli tretje države.

6. člen

PRENOS PRAVIC

1. Če ena pogodbenica ali katera njenih agencij izvrši plačila svojim investitorjem na osnovi garancije ali zavarovanja pred nekomercialnimi riziki za investicijo izvršeno na ozemlju druge pogodbenice, potem bo ta druga pogodbenica priznala prenos pravic na prvo pogodbenico oziroma na agencijo v obsegu pravic, ki jih je imel investitor.

Pogodbenica ali katera njenih agencij, na katero so prenešene pravice investitorja, bo nosilec enakih pravic, ki jih je imel investitor in mora za njihovo uresničitev prevzeti in, izvršiti vse obveznosti, ki izhajajo iz tako zavarovane investicije.

2. V primeru prenosa pravic iz 1. odstavka tega člena investitor ne bo uveljavljal zahtevkov, razen če ga za to pooblasti pogodbenica ali njena agencija, na katero so bile pravice prenešene.

7. člen

REŠEVANJE SPOROV MED POGODBENICO IN INVESTITORJEM DRUGE POGODBENICE

1. V primeru spora med eno pogodbenico in investitorjem druge pogodbenice mora investitor pogodbenico o sporu obvestiti pisno z vsemi podrobnimi podatki. Kakršenkoli spor med eno pogodbenico in investitorjem druge pogodbenice se bo reševal sporazumno.
2. Če spora ne bo mogoče rešiti na sporazumen način v roku šest mesecev od dneva pisnega sporočila iz 1. odstavka tega člena, bo spor prizadeti investitor po svoji oceni predložil v reševanje:
  - a) sodišču pogodbenice, na katere ozemlju je investicija izvršena; ali
  - b) arbitražnemu sodišču, ki bo ustanovljeno po arbitražnih pravilih komisije Združenih Narodov za mednarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL); ali
  - c) Mednarodnemu Centru za reševanje sporov v zvezi z investicijami (ICSID), ki temelji na določenih Konvencije o reševanju sporov v zvezi z investicijami med državami in državljani drugih držav, ki je bila odprta za podpisovanje 18.3.1965 v Washingtonu D.C., toda le, če sta obe pogodbenici pogodbenici navedene konvencije.
3. Arbitražna odločitev oziroma sodba bo temeljila na:
  - določenih tega sporazuma;
  - nacionalnem pravu pogodbenice, na katere ozemlju je bila investicija izvršena, vključno s pravili v zvezi z reševanjem kolizije med zakoni;
  - pravilih in splošno sprejetih načelih mednarodnega prava.
4. Arbitražna odločitev oziroma sodba bo dokončna in izvršljiva za stranki v sporu. Vsaka pogodbenica je dolžna izvršiti arbitražno odločitev v skladu z nacionalnim pravom.

8. člen

REŠEVANJE SPOROV MED POGODBENICAMA

1. Spori med pogodbenicama v zvezi z razlago ali uporabo določil tega sporazuma se bodo reševali s pogajanjem in posvetovanjem po diplomatskih poteh.
2. Če pogodbenici ne moreta rešiti spora sporazumno v šestih mesecih od datuma, ko je ena od pogodbenic pisno obvestila drugo pogodbenico o sporu, bo spor na zahtevo ene od pogodbenic predložen v reševanje arbitražnemu sodišču, sestavljenemu iz treh članov.

Vsaka pogodbenica bo imenovala enega arbitra. Ta dva člana bosta imenovala predsednika, ki mora biti državlján tretje države, ki ima vzpostavljene diplomatske odnose z obema pogodbenicama.

3. Če ena od pogodbenic ne imenuje arbitra in tudi ne sledi pozivu druge pogodbenice naj opravi imenovanje v roku dveh mesecev od dneva poziva, bo arbitra imenoval na zahtevo pogodbenice, ki je imenovala arbitra, predsednik Meddržavnega sodišča.
4. Če imenovana arbitra sporazumno v dveh mesecih od dneva njunega imenovanja arbitrov ne izbereta predsednika arbitražnega sodišča, bo na zahtevo ene ali druge pogodbenice predsednika imenoval predsednik Meddržavnega sodišča.
5. Če je predsednik Meddržavnega sodišča onemogočen pri izvrševanju svoje funkcije ali je državlján ene ali druge pogodbenice, bo imenovanja v primerih, opisanih v 3. in 4. odstavku tega člena, opravil podpredsednik. V primeru, da je podpredsednik zadržán ali da je državlján ene od pogodbenic, bo imenovanja opravil po funkciji za predsednikom najstarejši sodnik sodišča, ki ni državlján ene ali druge pogodbenice.
6. Arbitražno sodišče bo določilo postopek in bo odločalo z večino glasov.
7. Odločitev arbitražnega sodišča je dokončna in izvršljiva za obe pogodbenici.
8. Vsaka pogodbenica bo nosila stroške svojega arbitra v arbitražnem postopku; stroške predsednika in ostale stroške si bosta pogodbenici enakopravno razdelili. Arbitražno sodišče lahko določi drugačno delitev stroškov.

9. člen

VELJAVNOST DRUGIH PRAVIL

Če iz predpisov katerekoli pogodbenice ali iz obveznosti, ki izhajajo iz mednarodnega prava ali obveznosti, ki med pogodbenicama obstajajo poleg tega sporazuma ali bodo osnovane kasneje, izhajajo splošne ali posebne določbe, na podlagi katerih imajo investicije investorjev druge pogodbenice ugodnejše pogoje kot je določeno s tem sporazumom, potem bodo imele take določbe ali taki predpisi prednost pred določili tega sporazuma, v kolikor so ugodnejši.

10. člen

POSVETOVANJA IN IZMENJAVA INFORMACIJ

Na zahtevo ene ali druge pogodbenice se bosta pogodbenici spróti posvetovali o razlagi in uporabi tega sporazuma. Na zahtevo ene pogodbenice je druga pogodbenica dolžna zagotoviti potrebne informacije o zakonih, uredbah, odločbah, politiki, upravnih praksi in postopkih, katerih uporaba vpliva na investicije, ki so predmet tega sporazuma.

11. člen

UPORABA SPORAZUMA

Ta sporazum se uporablja tudi za obstoječe investicije investitorjev ene pogodbenice na ozemlju druge pogodbenice, ki so bile v skladu z zakonodajo druge pogodbenice izvršene pred uveljavitvijo tega sporazuma.

12. člen

UVELJAVITEV SPORAZUMA

Ta sporazum bo začel veljati na dan, ko si pogodbenici izmenjata obvestili, da so v skladu z njunimi notranjimi predpisi izpolnjeni vsi z zakonom predvideni pogoji za uveljavitev tega sporazuma.

13. člen

TRAJANJE IN PRENEHANJE SPORAZUMA

1. Ta sporazum bo veljal za obdobje deset let od dneva veljavnosti in bo vsakokrat avtomatično podaljšan za obdobje naslednjih deset let, razen če ga katerakoli pogodbenica pisno eno leto pred iztekom njegove veljavnosti ne odpove.

Odpoved začne veljati in sporazum velja za odpovedan po izteku enega leta od dne, ko je druga pogodbenica prejela pisno odpoved.

2. Za investicije, izvršene pred datumom, ko je odpoved začela veljati, bodo določila od 1. do 12. člena tega sporazuma veljala še za obdobje deset let od dne prenehanja tega sporazuma.

Ta sporazum je sklenjen v ..... Skopje ....., dne ...5.....⁰⁶.....
1996 v dveh izvirnikih, vsak v makedonskem in slovenskem jeziku,
pri čemer sta besedili enako verodostojni.

Za Republiko Makedonijo

Za Republiko Slovenijo

Branko Crvenkovski

Janez Drnovšek

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".